

TAZ #2013

JURYVERSLAGEN

JURYVERSLAG JONG MUZIEK

De juryleden voor dit jaar zijn Tom Wolf, Bram 'Moony' Vermeersch en Wouter Labarque. Als gewezen programmator van TAZ kan ik zeggen dat de zoektocht van Pieterjan Vervondel naar nieuw jong talent boeiende vruchten afwierp, in het geval van Samowar mag je dit ook letterlijk nemen.

PJ kreeg daarom vorig jaar al de eretitel 'de neus'. Het is immers niet vanzelfsprekend om in een glazen bol de juiste keuzes te zien. We vergeven het hem dan ook dat z'n intuïtieve neus in het voorbije prospectiejaar soms te kampen had met een lichte verkoudheid ... In tegenstelling tot vorige jaargangen koos Pieterjan voor een formule waarbij 6 kandidaten elk op 4 verschillende locaties zouden spelen. Enkele kandidaten maakten hiervan gebruik om hun set soms te wijzigen of om de setting aan de omgeving aan te passen. Hun meerdaagse aanwezigheid was ook interessant om elkaar aan het werk te zien en zelfs onderlinge jamsessies te organiseren.

We zagen een diversiteit aan bezettingen: solo, duo, trio, kwartet, kwintet ... 15 mannen, 4 vrouwen.

Het startschot werd gegeven aan het Lunapark in de Langestraat. Ondanks de drukke locatie verraste de hoogzwangere **Samowar**, aka Leen Diependaele, met een soundscape-achtige trip, verfrissende stem en rifjes die 'grooven'. Goed gedoseerd en gevarieerd. Een 'samowar' – uit te spreken als samovar – is een Russisch-Turkse theemachine en betekent in feite 'zelfkoker'. Dat was ook wat we zagen: ter plaatse bereide gerechten door de solokok van dienst. Haar apparaten laat ze onderling communiceren met mooi gelaagde loopjes en leuke klankeffecten als resultaat. De goede technische beheersing kroont haar tot Vlaamse ambassadrice van de elektro-setup. Björk, Zap Mama, Laurie Anderson, Bobby McFerrin of Massive Attack zijn nooit ver weg ... De trage opbouw van de nummers maakt het soms moeilijk om de compositie in z'n geheel overleefd te houden. Leen schuwt geen experiment, maar het gevaar bestaat dat de emotionele impact verloren gaat in de (noodzakelijke) technisch-rationele manipulaties. Echte songs hoorde we niet. Maar Samowar slaagde er wel in om helemaal alleen een volle sound neer te zetten en met soms bezwerende sfeertjes een intimiteit te creëren. De jury zag haar drie maal aan het werk. Haar vierde optreden, in de materniteit van het AZ Monica te Deurne, was voor de jury logistiek een moeilijke kaart.

De tweede kandidaat, **We Stood Like Kings**, componeerde muziek op een stomme film die een dag in Berlijn beschrijft, anno 1927. De verduisterde ruimte van Vrijstaat O. leende zich het best om dit te kunnen proeven. Van bij het begin namen de drie muzikanten, Judith Hoorens, Mathieu Waterkeyn en Steven Van Isterdael, ons mee in hun anachronistische post-rock-set.

De klassieke arpeggio's van de pianiste, die het geheel draagt, contrasteren boeiend tegenover het ruigere, brede geluid van de elektrische gitaar en de rigide drumpartijen. Maar het blijft net iets té beleefd en té schools. De contrasten mogen scherper: méér breekbaarheid in de toetsen en rauwheid in de snaren. Vaandeldragers van het genre als Mogwai en Godspeed You! Black Emperor snijden méér in het vel.

Het strakke keurslijf van het draiboek bij de film geeft nauwelijks ruimte voor ingevingen van het moment. Op- en aflopende toonladderreeksen herhaalden zich en de overvloedige zwart-witcontrasten in dynamiek werden langzamerhand voorspelbaar. Hoed af voor de inspanning die ze leverden om een extra aparte set bijeen te schrijven voor hun speciaal aangekondigd TAZ-optreden op de dijk. Moedig, maar helaas schoten ze zichzelf daarbij in de voet: een onsamenvangende set zonder meerwaarde. De filmset was krachtiger, zelfs zonder de beelden. Dat bewees de puike uitvoering met een mooie blending tussen de instrumenten in Fort Napoleon. Voor hun laatste optreden - mét filmvertoning - nodigde We stood like kings Jan Ducheyne uit, een geliefd TAZ-dichter. Zijn functie in het filmconcept is voor ons nog steeds een raadsel ... Waarom kreeg de stomme film plots een stem ... ? Het deed ons vragen stellen over de visie van de groep. Toch beschouwt de jury deze puur instrumentale soundtrack als functioneel passend en een meerwaarde voor de film.

Origineel, theateraal, ontroerend, beeldrijk, grappig, controversieel, potsierlijk ... Dit zijn enkele van de vele indrukken die je krijgt bij het zien van **Contra Contra**. Een vier man sterke Hollandse band met een charismatische frontman-dichter. De roots van een hardcore speedmetal band vermengd met de look van hippies. De muziek van Contra Contra is een trip, geen samenhangend verhaal, maar een koortsdroom met een maximum aan expressie. The Grateful Dead vs. Simon Vinkenoog.

De frontman, Daan Mol, is een dichter-performer die niet snel uit z'n lood te slaan is en zijn publiek én territorium moeiteloos inpalmt. De metalen beelden van Arne Quinze, een megafoon en een volle whiskyfles zijn hiervoor dankbare attributen. Hij gaat heel zintuiglijk te werk en heeft een sterk improvisatorisch vermogen. Hij observeert de wereld, verwonderd als een kind.

Zo pende Daan een gloednieuw gedicht neer naar aanleiding van de onbeschoftheid van een toeschouwer tijdens een concert van Samowar. Naast poëtisch vermogen schuilt er dus ook betrokken agressie in Contra Contra. Hoewel heel wat tekst van het blad moest worden afgelezen is de kracht van de verbeelding steeds aanwezig. In zijn Nederlandstalige teksten ontdek je leuke taalspelletjes en komt hij op het niveau van Spinvis terecht.

De muzikanten die Daan omringen weten goed wat dynamiek en organisch samenspel is. Deze groep is meer dan de som van de delen. Ze zet meteen een pakkende sfeer neer met één simpele baslijn. De gitarist viel snel op door z'n sterke lyriek. De riff van 'Laagland' was veruit de beste die we tijdens dit festival hoorden. Schijnbaar eenvoudig en doeltreffend. Deze muzikaal mooi omkaderde poëzie is niet 'arty-farty' en een investering in kunst.

Een tweede Nederlandse band in dit Jong Muziek werk luistert naar de naam **Zinkzand**. Deze aan wal gespoelde piraten lieten een vorm van post-punk-ska op ons los. Overwegend Nederlandstalig, soms in het Engels – al was dat niet altijd onmiddellijk duidelijk. Hun punkattitude doet denken aan The Pogues of De Kift, maar dan wel in een primaire jamsessievorm. Er zijn leuke eerste aanzetten en deuntjes, maar deze blijven helaas onuitgewerkt. Hun muziek wordt gekleurd door rauwe gitaren, een bas, pittige drums en een leuk Wurlitzer klinkend pianootje dat 'the Doors' deed verrijzen. Technisch gezien kan het zeker beter: samenhang, coördinatie, articulatie en toonvastheid laten vaak te wensen over.

Ze menen echt wel wat ze doen en de energie en snelle ska-ritmes werken aanstekelijk. Bij het laatste concert bleek alles beter op zijn plaats te vallen. Zinkzand had zijn biotoop verlegd van het kraakpand naar Café Crayon. Maar we bleven snakken naar een zweem van bezwering. Helaas ...

De 'blitzkrieg' is niet sterk genoeg. Geen 'welgemeende fuck you'. Om dergelijke sloganeske zeemansliederen te brengen kan de groep inspiratie opdoen bij de punk-canon van The Modern Lovers en Violent Femmes. De stoelendans die het publiek bij aanvang verplicht moest ondergaan, had veeleer een omgekeerd effect op het feestje dat zou komen ...

Zere Vingers is een kleinkunstduo dat Nederlandstalige liedjes brengt, ondersteund door akoestische gitaar en contrabas. Af en toe duikt een gastmuzikant op om lichtjes bij te kleuren. De confessionele teksten – vooral over gebroken relaties – zijn nu eens gevat, maar dan weer gênant. We horen een generatie Studio Herman Teirlinck aan het werk, de stal van Mira of Hannelore Bedert met als bekende hoofdpersonages: "iek en gaa". In 'Klein klein kleutertje' lijkt de beleefde toeschouwer wel te houden van het ondeugend geil meisje. De nummers 'Probleem' en 'Ooievaar' zijn echte songs. Misschien wel de beste van dit Jong Muziek Werk, maar helaas gebracht in een schuchtere kampvuurversie. Aan de teksten heeft Indra Aubroeck zeker gewerkt. 'Ik ben uw hoofdzaak, uw noodzaak' is één van de leuke woordspelletjes, maar de vuilbekkerij is soms té gratuit. De walsdeuntjes klinken plezant in de oren, maar de vele zangsprongen naar het hoge register zorgen voor eentonigheid. De zinnen passen niet altijd in het muzikale metrum. De technisch beperkt bespeelde instrumenten worden louter ondersteunend gebruikt en de contrabassist, Kris Auman, staat er wat beteuterd bij. Schattigheid in chiro- of scouts-uitvoering. Helaas kan de groepsnaam geen excuus zijn ... In Fort Napoleon maken Zere Vingers de beste indruk. Maar timing en dosering rammelen en de focus op de performance is soms zoek. De binding met de luisteraar ging per optreden achteruit en in het Fort werd het krampachtig hengelen naar de gunst van het publiek.

Deze groep is nog té jong en volop op zoek naar een identiteit. Het ligt er vingerdik op dat er gewerkt moet worden, maar de kiem is zeker aanwezig.

Een nagenoeg leeg podium. Geen instrumenten. Enkel 4 zangmicrofonen en een laptop in sluipschutterspositie. Dat is de setting van de Antwerpse **NoMoBS**, wat staat voor 'No more bullshit'. Deze grootstad-hiphop-rappers brengen zeer geëngageerde teksten waarin thema's als jongerencultuur, buurtleven en racisme centraal staan. Ook de Antwerpse burgemeester ontspringt de dans niet ... zoals in het nummer 'Zet die ploate oep'. De monoloog waarmee Mike, één van deze tweedegeneratiemigranten, hun sessie in Fort Napoleon aftrapte, was een waar kippenvelmoment. Een rituele salat als het ware ... 'to the point', zonder drammerig te worden. Het nummer over hun Marokkaanse vaders "the example of my father" beklift zowel qua tekst als muziek. Maar feesten kunnen ze ook! DJ Susi lanceert de ene tune na de andere: chilling beats en vakkundig gekozen en bewerkte samples. Geen bling-bling à la Jay-Z, maar de zoete 'old school' van House of Pain en de R&B zoals Neneh Cherry. Hun beweeglijkheid, de in toom gehouden energie en subtiele hoofd-, schouder- en handbewegingen slaan over op de toeschouwers. Op de binnenkoer van het Fort slaagden deze virtuoze tekstacrobaten erin om het overwegend grijsjarige publiek te laten wuiven, wiegen en wippen. Tijdens hun openlucht optreden op de dijk werd er wat slordiger gespeeld en de verstaanbaarheid was minder. Maar de goede wisselwerking tussen de entertainers en het publiek bleef. Hoewel de mengeling van sfeerbeelden en promofilmmpjes in Vrijstaat O. ons te veel afleidde, wist NoMoBS zich steeds goed aan te passen aan de diverse locaties. Deze alfa-mannetjes zijn noest werkende poëten met een hart van koekebrood.

HET VERDICT VAN DE JURY

Het verdict van de jury lijkt op de laatste Parijs-Roubaix. Onze jonge Belgische belofte, Sep Van Marcke, nam het toen in de sprint op tegen Fabian Cancellara. Een beklievend duel, waarbij Sep met nog geen fietslengte achterstand de duimen moest leggen ... Maar is hij daarom een mindere renner ... ? Tijdens onze evaluatie bereikten ook twee kandidaten de finale. Deze kandidaten hadden een uitgesproken emotionele aanpak. Beide hadden ze de diverse locaties uitgebuit en naar hun hand gezet. Beide brachten ze pakkende teksten. In feite zijn het de muzikale dichters van dit festival. Toch impliceert een wedstrijd een winnaar ... en andersom.

De jury koos voor een unieke band, met de kracht van poëtische improvisatie in het moment ... muzikaal de sterkste ... en dit met een constante kwaliteit ... Een 'band' vol authentieke energie.

Dat is Contra Contra!